

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA W
TRUDNYCH SYTUACJACH SZKOLNYCH
ORAZ W SYTUACJACH ZAGROŻENIA
MŁODZIEŻY
DEMORALIZACJĄ I PRZESTĘPCZOŚCIĄ**

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 30
IM. SZARYCH SZEREGÓW
Z ODDZIAŁAMI
DWUJĘZYCZNYMI
W BYDGOSZCZY**

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Szkoła sprawuje opiekę i wspiera rozwój ucznia zdolnego oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w nauce i stwierdzonymi dysfunkcjami.
2. Formy pomocy adresowane do uczniów, o których mowa w pkt. 1, regulują przedmiotowe zasady oceniania, a procedury postępowania nauczycieli w opiece nad tymi uczniami określa rozdział II procedur.
3. Szkoła, na miarę swoich możliwości, wspiera uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, zgodnie z zapisami w statucie i procedurami określonymi w rozdziale II.
4. Przeciwdziałając niedostosowaniu społecznemu i demoralizacji młodzieży, a w szczególności uzależnieniu młodzieży od papierosów, alkoholu i narkotyków, szkoła podejmuje stosowne oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne.
5. Podstawę do podejmowania stosownych oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych stanowi program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.
6. W przypadku uczniów niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych przestępczością i demoralizacją – szkoła podejmuje działania interwencyjne, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

II. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI

A. SYTUACJA SZKOLNA I RODZINNA

1. UCZEŃ JEST ZDOLNY

- 1) Nauczyciel przedmiotu lub rodzic (prawny opiekun) pisze wniosek, wraz z uzasadnieniem, do dyrektora szkoły o indywidualny program nauki przedmiotu, z którego uczeń uzyskuje wybitne wyniki nauczania.
- 2) Rada pedagogiczna pozytywnie opiniuje wniosek.
- 3) Poradnia psychologiczno – pedagogiczna, na wniosek rodziców, na podstawie przeprowadzonych badań psychologiczno – pedagogicznych wystawia opinię o uczniu ze wskazaniem do indywidualnego programu nauczania przedmiotu.
- 4) Dyrektor szkoły kieruje wniosek do organu prowadzącego oraz powołuje klasowy zespół nauczycielski, który zaplanuje wsparcie dla ucznia.
- 5) Organ prowadzący pozytywnie opiniuje wniosek i przyznaje stosowne środki finansowe na prowadzenie indywidualnego programu nauczania z uczniem.
- 6) Nauczyciel przedmiotu prowadzi z uczniem zajęcia edukacyjne według indywidualnego programu nauczania przedmiotu.
- 7) Uczeń zdaje egzamin klasyfikacyjny w trybie i na zasadach określonych w Statucie szkoły

2. UCZEŃ MA TRUDNOŚCI W NAUCE

- 1) Rodzice zgłaszają się z uczniem na badania do poradni psychologiczno – pedagogicznej.
- 2) Rodzice w poradni psychologiczno – pedagogicznej wyrażają zgodę lub nie na ujawnienie opinii szkole.
- 3) Poradnia psychologiczno – pedagogiczna, na podstawie przeprowadzonych badań, wystawia opinię o uczniu ze wskazaniem sposobu dostosowania wymagań zgodnie ze stwierdzonymi dysfunkcjami.
- 4) Dyrektor szkoły powołuje klasowy zespół nauczycielski, który w oparciu o posiadaną opinię planuje formy pomocy dla ucznia dostępne w szkole tj.: zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, konsultacje przedmiotowe, warsztaty psychoedukacyjne oraz szkolenia warsztatowe dla rodziców.
- 5) Uruchomienie procedury pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla ucznia mającego trudności w nauce, który nie posiada opinii Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej może nastąpić na wniosek: ucznia, rodziców ucznia, nauczyciela przedmiotu, wychowawcy grupy wychowawczej, specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem, poradni specjalistycznej.

3. UCZEŃ MA PROBLEM Z REALIZACJĄ OBOWIĄZKU SZKOLNEGO Z POWODU CHOROBY

- 1) Lekarz specjalista wystawia dla rodziców diagnozę na piśmie, ze wskazaniem nauczania indywidualnego na określony czas.
- 2) Rodzice wnioskuje do poradni psychologiczno – pedagogicznej o wydanie orzeczenia o nauczaniu indywidualnym dołączając opinię lekarską.
- 3) Zespół orzekający poradni psychologiczno – pedagogicznej wydaje orzeczenie o nauczaniu indywidualnym w szkole lub domu chorego ucznia.
- 4) Dyrektor szkoły występuje z wnioskiem do organu prowadzącego szkołę o wydanie zgody na nauczanie indywidualne w szkole lub domu chorego ucznia i przyznanie stosownych środków finansowych oraz powołuje klasowy zespół nauczycielski, który zaplanuje wsparcie dla ucznia.
- 5) Wydział Edukacji Urzędu Miasta wydaje decyzję o nauczaniu indywidualnym i przyznaje odpowiednie środki na jego realizację.
- 6) Wyznaczeni przez dyrektora szkoły nauczyciele realizują program nauczania przedmiotów w szkole lub domu chorego ucznia, zgodnie z zaleceniem poradni.

4. UCZEŃ NIE REALIZUJE OBOWIĄZKU SZKOLNEGO Z POWODU WAGARÓW

- 1) Wychowawca ucznia, który opuścił powyżej 30 godz. bez usprawiedliwienia, powiadamia jego rodziców oraz dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego o zaobserwowanych zaburzeniach zachowania wypisując stosowny dokument tj. powiadomienie o nierealizowaniu obowiązku szkolnego.
- 2) W przypadku braku poprawy w zachowaniu ucznia, jeśli w okresie miesiąca uczeń opuści bez usprawiedliwienia ponad 50% godzin lekcyjnych, wychowawca uruchamia procedurę egzekucji realizacji obowiązku szkolnego w drodze administracyjnej wysyłając do obojga rodziców upomnienie za potwierdzeniem odbioru. Informuje

o tym fakcie dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego. Oryginały upomnień zostają złożone w dokumentacji pedagoga.

- 3) Po upływie tygodnia, jeśli uczeń nie podejmuje realizacji obowiązku szkolnego, szkoła występuje do urzędu o nałożenie grzywny na jego rodziców, zgodnie z przepisami dotyczącymi egzekucji w drodze administracyjnej.
- 4) Jeśli uczeń podejmuje realizację obowiązku szkolnego wychowawca wraz z rodzicami określi sposób systematycznego kontrolowania frekwencji np. zeszyt kontroli.
- 5) W przypadku rażących zaniedbań rodziców lub ich niewydolności wychowawczej, powtarzających się wagarów, pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcą klasy i dyrektorem szkoły, kieruje sprawę do specjalisty ds. nieletnich lub do sądu rodzinnego.

5. UCZEŃ ZNAJDUJE SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI MATERIALNEJ

- 1) Wychowawca klasy, na podstawie swoich obserwacji, zgłasza do dyrektora szkoły potrzebę pomocy uczniowi.
- 2) Dyrektor szkoły powołuje klasowy zespół nauczycielski, który analizuje sytuację ucznia.
- 3) Klasowy zespół nauczycielski określa, a dyrektor szkoły zatwierdza, formy pomocy uczniowi i jego rodzinie (np. propozycja wsparcia z Rejonowego Ośrodka Pomocy Społecznej, stypendium szkolne na wniosek rodzica składany do Urzędu Miasta Bydgoszczy, zwolnienie z opłat za ubezpieczenie i niektórych innych, przygotowanie paczki świątecznej ze środków zebranych od sponsorów).

6. UCZEŃ JEST OFIARĄ WYPADKU

- 1) Każdy pracownik szkoły, który zaobserwował wypadek lub któremu zgłoszono wypadek, natychmiast reaguje, powiadamiając o zdarzeniu pielęgniarkę szkolną, pedagoga szkolnego, sekretariat oraz dyrektora szkoły.
- 2) Pielęgniarka udziela pierwszej pomocy medycznej, a w przypadku jej nieobecności pierwszej pomocy przedmedycznej do czasu przybycia fachowego personelu medycznego udziela osoba (pracownik szkoły) z otoczenia ofiary nieszczęśliwego wypadku.
- 3) Pedagog szkolny lub pielęgniarka powiadamiają rodziców ofiary o wypadku oraz wychowawcę klasy o zajściu.
- 4) Rodzice decydują o dalszym leczeniu dziecka.
- 5) W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) – pielęgniarka, pedagog szkolny lub dyrektor szkoły wzywa karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców.
- 6) Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy lekarskiej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrekcję.
- 7) Szkolny inspektor bhp, na polecenie dyrektora szkoły ustala okoliczności wypadku i wszczyna postępowanie powypadkowe.

7. UCZEŃ JEST CHORY

- 1) W sytuacji złego samopoczucia ucznia, tj. wymioty, zasłabnięcie nauczyciel (lub inny pracownik szkoły) zapewnia mu niezbędną opiekę.
- 2) Nauczyciel za pośrednictwem uczniów, pracownika będącego w pobliżu sali lekcyjnej lub przy użyciu telefonu powiadamia pielęgniarkę, sekretariat oraz dyrektora szkoły.
- 3) Pielęgniarka udziela pierwszej pomocy medycznej, a w przypadku jej nieobecności pierwszej pomocy przedmedycznej do czasu przybycia fachowego personelu medycznego udziela osoba (pracownik szkoły) z otoczenia ucznia.
- 4) Po udzieleniu dziecku pierwszej pomocy pedagog/pielęgniarka/sekretariat szkoły powiadamia rodziców o zaobserwowanych u ucznia zmianach oraz informuje o konieczności jak najszybszego odbioru dziecka ze szkoły i udania się do lekarza.
- 5) Jeżeli nie ma możliwości skontaktowania się z rodzicami ucznia, wówczas pedagog/pielęgniarka/sekretariat szkoły wzywa pogotowie ratunkowe w celu uzyskania konsultacji medycznej.
- 6) Jeżeli uczeń sam nie może wracać do domu, pozostaje pod opieką wyznaczonej przez dyrektora osoby do momentu skontaktowania się z rodzicami ucznia albo odebrania go ze szkoły.
- 7) Pedagog/pielęgniarka szkolna sporządza notatkę z przebiegu rozmów i podjętych decyzji.

B. ZAGROŻENIE NIEDOSTOSOWANIEM I DEMORALIZACJĄ

1. POLICJA PRZESŁUCHUJE UCZNIA PODCZAS ZAJĘĆ W SZKOLE LUB ZATRZYMUJE NA ZAJĘCIACH W SZKOLE UCZNIA BĄDĄCEGO NIELETNIM SPRAWCĄ CZYNU KARALNEGO

- 1) Funkcjonariusz policji przedstawia dyrektorowi szkoły powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
- 2) Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
- 3) Pedagog szkolny lub nauczyciel sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, zatrzymanie.
- 4) Policja, dyrektor lub wyznaczony pracownik szkoły informuje rodziców nieletniego/opiekunów prawnych o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
- 5) Za przypadki, w których obecność rodziców (opiekunów prawnych) w czasie przesłuchania ich dziecka jest niemożliwa można uznać między innymi:
 - niemożność skontaktowania się z rodzicami, bo ich numer telefonu przestał być aktualny (zmiana operatora bez powiadomienia szkoły),
 - wyjazd rodziców za granicę w celach zarobkowych,
 - pobyt rodziców w miejscu znacznie odległym od szkoły lub miejsca przesłuchania,
 - nieobecność rodziców w miejscu zamieszkania z innych powodów.
- 6) W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza wychowawcę, nauczyciela lub pedagoga szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole lub w jednostce policji.

- 7) W zaistniałej sytuacji sporządza się pisemną informację i przesyła do miejsca zamieszkania rodziców (opiekunów prawnych) dziecka.
- 8) W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policyjnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców oraz dyrektora szkoły.
- 9) Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy.

2. UCZEŃ UCZESTNICZY W BÓJCE

- 1) Każdy pracownik szkoły, który zaobserwował bójkę lub który został poinformowany o bójce – reaguje na nią i powiadamia o niej pielęgniarkę, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
- 2) Pedagog szkolny lub pielęgniarka powiadamiają o bójce wychowawcę klasy oraz rodziców uczestników bójki. Informacja o zdarzeniu zostaje przekazana także policji.
- 3) Pielęgniarka szkolna udziela pierwszej pomocy medycznej uczestnikom bójki. W przypadku jej nieobecności pierwszej pomocy przedmedycznej udziela osoba (pracownik szkoły) z otoczenia ucznia.
- 4) W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) – pielęgniarka, pedagog szkolny lub dyrektor szkoły wzywa karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców.
- 5) Opiekę nad uczniem poszkodowanym podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
- 6) Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice poszkodowanego.
- 7) Pedagog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami uczestników bójki. Z rozmów sporządzają notatkę.
- 8) W przypadku wszczynania kolejnych bójek przez te same osoby, z widocznymi skutkami pobicia – szkoła kieruje sprawę do specjalisty ds. nieletnich lub sądu rodzinnego, od postępowania których zależą dalsze losy sprawcy agresji czy przemocy.

3. UCZEŃ JEST OFIARĄ POBICIA

- 1) Każdy pracownik szkoły, który zaobserwował pobicie lub który został poinformowany o pobiciu – reaguje natychmiast i powiadamia o nim pielęgniarkę, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
- 2) Jeżeli zdarzenie miało miejsce na terenie szkoły zostaje o nim powiadomiona także policja. Dokonuje tego pracownik wyznaczony przez dyrektora szkoły.
- 3) Pielęgniarka szkolna udziela pierwszej pomocy medycznej ofiarom pobicia. W przypadku jej nieobecności pierwszej pomocy przedmedycznej udziela osoba (pracownik szkoły) z otoczenia ucznia.
- 4) Pedagog szkolny lub pielęgniarka powiadamiają o pobiciu wychowawcę klasy oraz rodziców ofiary.
- 5) W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) – pielęgniarka, pedagog szkolny lub dyrektor szkoły wzywa karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców.
- 6) Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
- 7) Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice poszkodowanego.

- 8) Pedagog szkolny i wychowawca klasy przeprowadzają rozmowę z ofiarą pobicia oraz jej rodzicami. Z rozmów sporządzają notatkę.

4. UCZEŃ JEST SPRAWCĄ POBICIA

- 1) Każdy pracownik szkoły, który zaobserwował pobicie lub który został poinformowany o pobiciu – reaguje natychmiast i powiadamia o nim pielęgniarkę, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
- 2) Jeżeli zdarzenie miało miejsce na terenie szkoły zostaje o nim powiadomiona także policja. Dokonuje tego pracownik wyznaczony przez dyrektora szkoły.
- 3) Pielęgniarka szkolna udziela pierwszej pomocy medycznej jeśli sprawca pobicia doznał obrażeń, W przypadku jej nieobecności pierwszej pomocy przedmedycznej udziela osoba (pracownik szkoły) z otoczenia ucznia.
- 4) Pedagog szkolny lub pielęgniarka powiadamiają o pobiciu wychowawcę klasy oraz rodziców sprawcy.
- 5) W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) – pielęgniarka, pedagog szkolny lub dyrektor szkoły wzywa karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców.
- 6) Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
- 7) Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice poszkodowanego.
- 8) Pedagog szkolny i wychowawca klasy przeprowadzają rozmowę ze sprawcą pobicia oraz jego rodzicami. Z rozmów sporządzają notatkę.
- 9) Wychowawca udziela sprawcy pobicia nagany zgodnie ze statutem szkoły.

5. UCZEŃ JEST OFIARĄ CYBERPRZEMOCY

- 1) Każdy pracownik szkoły w sytuacji ujawnienia zjawiska cyberprzemocy informuje dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
- 2) Pedagog szkolny wraz z wychowawcą ustala okoliczności zdarzenia oraz, jeśli to możliwe, sprawcę i zabezpiecza dowody. Ze swoich działań sporządzają notatkę.
- 3) Dyrektor szkoły lub pedagog szkolny powiadamia rodziców ofiary o ustaleniach oraz informuje o możliwości zgłoszenia sprawy na policję. Z rozmów z rodzicami sporządza notatkę.
- 4) Jeżeli nie jest możliwe ustalenie sprawcy cyberprzemocy, dyrektor wyznacza osobę, która doprowadza do usunięcia kompromitujących materiałów (np. wspólnie z administratorem serwisu).

6. UCZEŃ JEST SPRAWCĄ CYBERPRZEMOCY

- 1) Każdy pracownik szkoły w sytuacji ujawnienia zjawiska cyberprzemocy informuje dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
- 2) Pedagog szkolny ustala okoliczności zdarzenia, ustala sprawcę i zabezpiecza dowody.
- 3) Dyrektor szkoły lub pedagog szkolny powiadamia rodziców. Z rozmów z rodzicami sporządza notatkę.
- 4) Jeżeli sytuacja będzie się powtarzać sprawa zostanie zgłoszona na policję lub do sądu rodzinnego.

- 5) Pedagog szkolny i wychowawca przeprowadzają rozmowę ze sprawcą, która ma na celu zobowiązać go do zaprzestania nagannego zachowania i usunięcia zdjęć lub filmów z internetu. Z rozmowy sporządzają notatkę.

7. UCZEŃ PALI PAPIEROSY

- 1) Każdy pracownik szkoły, który zaobserwował zachowanie ucznia, mogące wskazywać na palenie przez niego papierosów, reaguje natychmiast powiadamiając wychowawcę, pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły.
- 2) Pedagog podejmuje interwencję profilaktyczną rozmawiając z uczniem oraz jego rodzicami.
- 3) Rodzice ucznia podejmują decyzję o spisaniu kontraktu, w którym określają zasady oraz konsekwencje jakie poniesie uczeń. O ich decyzjach zostaje powiadomiony wychowawca.
- 4) Realizacja kontraktu jest monitorowana przez pedagoga i wychowawcę.
- 5) W sytuacji, gdy uczeń nadal pali papierosy i łamie zasady zawarte w kontrakcie proponowana jest terapia odwykowa.
- 6) Jeżeli systematycznie powtarzają się przypadki, w których uczeń przed ukończeniem 18 roku życia pali papierosy, co jest objawem demoralizacji i robi to także na terenie szkoły – dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

8. UCZEŃ JEST POD WPLYWEM ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH – ALKOHOL, NARKOTYKI, DOPALACZE

- 1) Każdy pracownik szkoły, który zaobserwował zachowanie ucznia, mogące wskazywać na użycie środków odurzających, reaguje natychmiast i odizolowuje go od reszty klasy, pozostawiając go pod opieką innego pracownika szkoły oraz powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego oraz pielęgniarkę szkolną.
- 2) Pielęgniarka udziela pierwszej pomocy medycznej, a w przypadku jej nieobecności – pierwszej pomocy przedmedycznej udziela osoba (pracownik szkoły) z otoczenia ucznia.
- 3) W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) – pielęgniarka, pedagog szkolny lub dyrektor szkoły wzywa karetkę pogotowia, nawet bez zgody rodziców. Podczas udzielania pomocy medycznej opiekę nad uczniem sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły, ale bez możliwości udzielania zgody na operację.
- 4) Pedagog szkolny powiadamia wychowawcę klasy oraz rodziców ucznia o podejrzanym zachowaniu, wskazującym na użycie przez ucznia środków odurzających.
- 5) Pedagog szkolny lub wychowawca klasy podejmują rozmowę z rodzicami ucznia na temat podejrzenia ucznia o użycie środków odurzających i zobowiązują ich do odebrania dziecka ze szkoły. Fakt ten odnotowują w swojej dokumentacji.
- 6) Rodzice decydują o dalszym leczeniu swojego dziecka. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
- 7) W przypadku, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu, narkotyków lub dopalaczy odmówią przyścia do szkoły, a jest on agresywny, sieje zgorszenie albo

zagroza zdrowiu czy życiu innych – pedagog szkolny, w porozumieniu z dyrektorem szkoły, zawiadamia właściwy dla rejonu szkoły komisariat policji.

- 8) W powyższej sytuacji (gdy rodzice odmówią przyścia do szkoły) policja może przewieźć ucznia do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas niezbędny do wytrzeźwienia, jednak nie dłużej niż na 24 godziny. Jeżeli uczeń nie ukończył 18 roku życia – policja o fakcie umieszczenia ucznia zawiadamia rodziców oraz sąd rodzinny.
- 9) Interwencję profilaktyczną wobec ucznia, po jego powrocie do szkoły, prowadzi pedagog.
- 10) Rodzice ucznia podejmują decyzję o spisaniu kontraktu i określeniu zasad oraz konsekwencji wobec ucznia. O ich decyzjach zostaje powiadomiony wychowawca.
- 11) Realizacja kontraktu jest monitorowana przez pedagoga i wychowawcę.
- 12) W sytuacji, gdy uczeń nadal sięga po środki odurzające i łamie zasady zawarte w kontrakcie proponowana jest terapia odwykowa.
- 13) Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń przed ukończeniem 18 roku życia znajduje się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub dopalaczy – dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

9. UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK, DOPALACZE

- 1) Każdy pracownik szkoły, który podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk lub dopalacze natychmiast reaguje i powiadamia o tym dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego oraz wychowawcę klasy.
- 2) Pracownik szkoły, w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, dyrektora lub innego pracownika szkoły – żąda aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją.
- 3) Pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia. Może to zrobić tylko policja.
- 4) Wychowawca klasy lub pedagog szkolny powiadamia rodziców o podejrzeniach i wzywa ich do niezwłocznego stawienia się w szkole.
- 5) Jeżeli uczeń wyda podejrzaną substancję dobrowolnie, pedagog szkolny we współpracy z pracownikiem, który zaobserwował zdarzenie lub wychowawcą klasy, próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Z ustaleń tych sporządza dokładną notatkę, a wydaną przez ucznia, odpowiednio zabezpieczoną substancję przekazuje bezzwłocznie policji.
- 6) W przypadku, gdy uczeń, pomimo wezwania, odmówi przekazania pracownikowi szkoły podejrzaną substancję – pedagog szkolny lub dyrektor szkoły wzywa policję i niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie rodziców (opiekunów prawnych) ucznia. Policja w obecności rodziców (opiekunów prawnych) przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia.
- 7) Jeśli policja znajdzie u ucznia podejrzaną substancję – zabezpiecza ją i zabiera do ekspertyzy oraz przejmuje dalsze postępowanie w tej sprawie.
- 8) Pedagog podejmuje interwencję profilaktyczną na terenie szkoły rozmawiając z uczniem oraz jego rodzicami.

- 9) Rodzice ucznia podejmują decyzję o spisaniu kontraktu i określeniu zasad oraz konsekwencji wobec ucznia. O ich decyzjach zostaje powiadomiony wychowawca.
- 10) Realizacja kontraktu jest monitorowana przez pedagoga i wychowawcę.
- 11) Jeżeli powtarzają się przypadki, w których stwierdza się, że uczeń posiada narkotyki lub dopalacze – dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

10. NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ SUBSTANCJA PRZYPOMINAJĄCA NARKOTYK, DOPALACZE

- 1) Każdy pracownik, który znajduje na terenie szkoły podejrzaną substancję, przypominającą narkotyk lub dopalacze natychmiast reaguje i zachowując środki ostrożności zabezpiecza ją i przekazuje pedagogowi szkolnemu.
- 2) Pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły, w miarę możliwości próbuje ustalić do kogo znaleziona substancja należy, po czym wzywa policję.
- 3) Po przyjeździe policji przekazuje zabezpieczoną substancję i dzieli się z policją swoimi ustaleniami dotyczącymi szczegółów zdarzenia.
- 4) Policja zabiera podejrzaną substancję do ekspertyzy i od jej ustaleń zależy dalszy tok postępowania w tej sprawie.

11. UCZEŃ JEST PODEJRZANY O KRADZIEŻ

- 1) Każdy pracownik szkoły, który podejrzewa lub którego poinformowano, że uczeń dopuścił się kradzieży, natychmiast reaguje i powiadamia o tym dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego oraz wychowawcę klasy.
- 2) Pracownik szkoły, w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, dyrektora lub innego pracownika szkoły – żąda aby uczeń przekazał mu skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą.
- 3) Pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia. Może to zrobić tylko policja.
- 4) Wychowawca klasy lub pedagog szkolny powiadamia rodziców o podejrzeniach i wzywa ich do niezwłocznego stawienia się w szkole.
- 5) Jeżeli uczeń wyda skradzioną rzecz dobrowolnie, pedagog szkolny, we współpracy z pracownikiem, który zaobserwował lub któremu zgłoszono zdarzenie albo wychowawcą klasy, próbuje ustalić, w jaki sposób i komu uczeń skradł poszukiwaną rzecz. Z ustaleń tych sporządza dokładną notatkę, a wydaną przez ucznia rzecz przekazuje bezzwłocznie policji.
- 6) W przypadku, gdy uczeń, pomimo wezwania, odmówi przekazania pracownikowi szkoły skradzionej rzeczy – pedagog szkolny lub dyrektor szkoły wzywa policję, i niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie rodziców (opiekunów prawnych) ucznia. Policja w obecności rodziców (opiekunów prawnych) przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia.
- 5) Jeśli policja znajdzie u ucznia skradzioną rzecz – zabiera ją oraz przejmuje dalsze postępowanie w tej sprawie.

C. INNE SYTUACJE I ZAGROŻENIA

18. SYTUACJA ZAGROŻENIA ATAKIEM TERRORYSTYCZNYM

- 1) Każdy pracownik szkoły, który znalazł na terenie szkoły podejrzany przedmiot lub odebrał informację telefoniczną o zagrożeniu – reaguje natychmiast i powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły.
- 2) Wyznaczony przez dyrektora pracownik powiadamia policję podając następujące informacje:
 - rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, podejrzany przedmiot),
 - treść rozmowy z osobą przekazującą informację o zagrożeniu, numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz czas połączenia, opis miejsca i typ zagrożenia (np. podłożenie ładunku wybuchowego, podejrzanej przesyłki).
- 3) Do czasu przybycia policji należy zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa (podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać, a podejrzanych przesyłek otwierać). Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia bomby, użytkownicy pomieszczeń powinni sprawdzić swoje miejsce pracy w poszukiwaniu przedmiotu nieznanego pochodzenia. Pomieszczenia ogólnodostępne sprawdzają osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
- 4) Po przybyciu policji na miejsce przejmują ona dalsze kierowanie akcją. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
- 5) Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój, sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon zabierając rzeczy osobiste. Za wyprowadzenie uczniów ze szkoły, zgodnie z planem ewakuacji, odpowiedzialny jest ten nauczyciel, pod którego opieką aktualnie się znajdują.
- 6) Po opuszczeniu zagrożonego terenu należy bezzwłocznie, raz jeszcze, przeliczyć stan klasy. Ewentualny brak ucznia natychmiast zgłosić osobie prowadzącej akcję ratunkową.

III. WYBRANE KATEGORIE PRZESTĘPSTW I CZYNÓW KARALNYCH ŚCIGANYCH Z URZĘDU

1. Z KODEKSU KARNEGO:

- 1) **art. 158 par. 1** - udział w bójce lub pobiciu;
bójka – starcie fizyczne pomiędzy co najmniej 3 osobami, z których każda jednocześnie atakuje i broni się,
pobicie – napaść fizyczna, co najmniej 2 osób na jedną, strona atakująca zawsze posiada przewagę liczebną, strona atakowana nie dąży aktywnie do starcia, broni się jedynie przed atakami;
- 2) **art. 207** - znęcanie psychiczne i fizyczne;
znęcanie psychiczne i fizyczne - działanie lub zaniechanie polegające na umyślnym zadawaniu bólu fizycznego lub dolegliwych cierpień moralnych, powtarzające się, albo jednorazowe, lecz intensywne i rozciągnięte w czasie,
- 3) **art. 278** - kradzież;
kradzież - zabór cudzej rzeczy w celu przywłaszczenia, fizyczne wyjęcie rzeczy spod władztwa właściciela. Dotyczy to również przedmiotu pozostawionego przez niego w znanym mu miejscu w zamiarze późniejszego jej zabrania. Nie jest możliwa kradzież rzeczy znalezionej przez sprawcę lub jemu powierzonej;
- 4) **art. 279 par.1** - kradzież z włamaniem;
kradzież z włamaniem - zabór rzeczy ruchomej celem jej przywłaszczenia dokonany po uprzednim pokonaniu zabezpieczenia;
- 5) **art. 280** - rozbój;
rozbój - kradzież połączona z użyciem przemocy wobec osoby lub groźbą natychmiastowego jej użycia albo dokonana poprzez doprowadzenie człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności (np. poprzez przewagę liczebną). Na równi z tym należy traktować sytuację, w której pokrzywdzony pod wpływem takiej groźby natychmiast wydaje przedmiot sprawcy;
- 6) **art. 281** - kradzież rozbójnicza;
kradzież rozbójnicza - użycie przemocy wobec osoby lub groźby jej natychmiastowego użycia, albo doprowadzeniu człowieka do stanu bezbronności lub nieprzytomności w celu utrzymania się w posiadaniu rzeczy bezpośrednio po dokonaniu jej kradzieży. Kradzież rozbójnicza zachodzi w razie zaatakowania przez uciekającego złodzieja osoby próbującej odebrać mu skradzioną rzecz;
- 7) **art. 240 par. 1** - nie zawiadomienie o przestępstwie, czynie karalnym;
nie zawiadomienie w sytuacji, gdy posiada się wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego:
eksterminacja, zamach na organ konstytucyjny RP, szpiegostwo, zamach na życie Prezydenta, zamach terrorystyczny, zabójstwo, spowodowanie zdarzenia niebezpiecznego, piractwo, pozbawienie człowieka wolności, wzięcie zakładnika;
- 8) **art. 270** - podrabianie dokumentów;
podrabianie dokumentów - działania polegające na używaniu za autentyczny, podrabianiu lub przerabianiu dokumentu lub używaniu takiego dokumentu jako autentycznego.

2. Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII:

- 1) posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 2) udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- 3) wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

3. CZYN KARALNY A PRZESTĘPSTWO:

- 1) **CZYN KARALNY** – czyn zabroniony przez ustawę, którego sprawcą jest uczeń, który ukończył **13** rok życia, a nie ukończył **17** roku życia określony w artykułach Kodeksu wykroczeń:
 - art. 51 zakłócanie porządku publicznego,
 - art. 62 znęcanie się nad zwierzętami,
 - art. 69 niszczenie i uszkodzanie znaków umieszczonych przez organ państwowy,
 - art. 74 uszkodzanie znaków lub urządzeń zapobiegających niebezpieczeństwu,
 - art. 76 rzucanie kamieniami w pojazd będący w ruchu,
 - art. 85 samowolna zmiana znaków lub sygnałów drogowych
 - art. 87 prowadzenie pojazdu przez osobę będącą po użyciu alkoholu,
 - art. 119 kradzież lub przywłaszczenie mienia o wartości do 250 zł,
 - art. 122 niszczenie lub uszkodzanie mienia, jeśli szkoda nie przekracza 250 zł.
- 2) **PRZESTĘPSTWO** – każde z wyżej wymienionych zachowań, którego sprawcą jest uczeń, który ukończył **17** rok życia.
- 3) W każdym przypadku popełnienia przez ucznia **czynu karalnego** – należy (zgodnie z ustawą o postępowaniu w sprawach nieletnich) zawiadomić **policję lub sąd rodzinny**, a w przypadku popełnienia **przestępstwa** przez ucznia (zgodnie z ustawą kodeksu postępowania karnego) – **prokuratora lub policję** oraz zastosować wobec tego ucznia określone w statucie szkoły konsekwencje dyscyplinarne.

IV. METODY WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ

1. W ramach pracy profilaktyczno – wychowawczej szkoła prowadzi systematyczną współpracę z policją w zakresie profilaktyki zagrożeń. Koordynatorami współpracy są:
 - 1) ze strony szkoły – pedagog szkolny,
 - 2) ze strony policji – specjalista ds. nieletnich właściwej dla rejonu szkoły jednostki policji, a także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła.
2. Wyznaczeni do współpracy, pedagog szkolny z ramienia szkoły oraz specjalista ds. nieletnich i dzielnicowy z ramienia policji:
 - 1) systematycznie się ze sobą kontaktują,
 - 2) na bieżąco wymieniają się informacjami,
 - 3) rozwiązują problemy związane z bezpieczeństwem i dobrem uczniów szkoły.
3. W ramach współpracy szkoły z policją, pedagog szkolny:
 - 1) ustala zasady współpracy szkoły ze specjalistą ds. nieletnich i dzielnicowym, organizuje z nimi spotkania dla nauczycieli i dyrekcji szkoły na temat zagrożeń młodzieży demoralizacją i przestępczością w lokalnym środowisku,

- 2) organizuje spotkania tematyczne młodzieży szkolnej ze specjalistą ds. nieletnich oraz dzielnicowym, jak np. odpowiedzialność nieletnich za popełniane czyny karalne, prawne aspekty przeciwdziałania narkomanii, wychowanie w trzeźwości itp.,
- 3) informuje policję o zdarzeniach na terenie szkoły noszących znamiona przestępstwa oraz zagrażających zdrowiu i życiu uczniów, a także o przejawach demoralizacji uczniów szkoły,
- 4) organizuje na terenie szkoły, we współpracy z policją, przedsięwzięcia adresowane do uczniów, nauczycieli i rodziców takie jak np. „Szkoła bez agresji”, „Narkotykom mówimy nie” itp. oraz koordynuje ich przebieg.